

Siri Hustvedt ha aconseguit per mèrits propis que els que fan les ressenyes s'oblidin que és la dona de Paul Auster. Ara publica 'Elegia per un americà' (Empúries / Anagrama).

ELENA HEVIA
BARCELONA

—Després d'*Allò que vaig estimar*, la novel·la que la va situar en el punt de mira de l'última literatura nord-americana i una de les més desoladores que es recorden, aquí fa gala d'un especial sentit de l'humor.

—Sí, Erik, el protagonista, aquest psiquiatre divorciat que amb la seva germana, Inga, busca el secret que amaga el pare, que s'acaba de morir, experimenta finalment una sensació de resurrecció, molt positiva.

—¿D'on procedeix el seu interès per la psicoanàlisi?

—Quan tenia 15 anys vaig començar a llegir Freud al col·legi i des de llavors no he parat. M'interessen tots els seus escrits i molt especialment l'escola anglesa de psicoanàlisi.

—¿Psicoanalitzar-se l'ha ajudat a l'hora d'escriure?

—Tot sorgeix d'una de les meves principals obsessions, saber per què la gent és com és. No és nou. Molts escriptors, començant per Samuel Beckett, s'han psicoanalitzat. Hi ha qui tem les ferides que una anàlisi pot provocar però en el meu cas sent que m'ha ajudat.

—¿Escriure té també aquest efecte terapèutic?

—Hi he pensat i no n'he tret cap conclusió clara. Crec que l'acte d'escriure és una necessitat, una urgència, però ni et soluciona els problemes ni t'esvaeix les penes.

—¿A vostè no la va ajudar a afrontar el dol per la mort del seu pare?

—Vaig començar a escriure-la quan estava agonitzant. Li vaig demanar permís per utilitzar una part de les seves memòries que s'integren en la novel·la gairebé sense variacions. Quan va morir no em vaig aturar, vaig sentir la urgència de continuar escrivint per comprendre'l millor.

—El record, la memòria, l'oblit, la paternitat són obsessions recurrents en la seva novel·la.

Siri Hustvedt Novel·lista nord-americana

«M'obsessiona saber com és la gent»

DANNY CAMINAL

D'ORIGEN NORUEC ▶ 54 ANYS ▶ NASCUTA A NORTHFIELD, MINNESOTA ▶ VIU A BROOKLYN

«Vaig demanar al meu pare agonitzant permís per integrar les seves memòries en la novel·la»

—Es tractava d'utilitzar-los en una lliure associació d'idees, com si es tractés d'una composició musical, una fuga i les seves variacions.

—Potser el gran tema és com fins i tot els éssers més estimats són un misteri difícil de resoldre.

—Faci servir la síndrome de Capgras, una afeció en què el pacient sent

que els seus éssers estimats s'han convertit en impostors, com a símbol d'aquesta idea. Però en realitat els secrets aparents de la trama són petits i enganyosos, els veritables secrets es troben en un altre lloc i no es resolen.

—Vostè és crítica d'art. ¿Per què els quadros, les fotografies i els ninos que apareixen tan minuciosament descrits en les seves novel·les són tan inquietants?

—No ho sé. Quan creo un personatge relacionat amb l'art, aquest imposa les seves pròpies regles. Intueixo que aquests objectes estan parlant de les ferides dels seus creadors.

—¿Com evita la impregnació d'un univers literari tan potent com el del seu marit?

—Tenim interessos molt diferents,

encara que hàgim compartit 30 anys de la nostra vida. Paul és més fantàstic, a mi em costa molt imaginar una cosa que no sigui real.

—Una part d'aquest llibre sembla una venjança amb aquell periodisme que la va acusar de fer a *Allò que vaig estimar* un retrat poc misericordiós del fill de Paul Auster i la seva primera dona, l'escriptora Lydia Davis.

—És un tipus de periodisme que per desgràcia està proliferant als Estats Units, una pràctica buida que es disfressa de realisme sense aprofundir, de manera que en realitat és el més artificial que existeix.

—¿I davant d'aquestes crítiques que subratllaven els aspectes més escandalosos què va sentir?

—No faré comentaris. ≡

Crítica de la religió

■ MÓN

ROSA MASSAGUÉ

Amb bastants anys de retard arriba ara *La religió americana* del gran savi i crític literari Harold Bloom, un estudi sobre el fenomen religiós que als EUA ho envaeix tot, amb nou de cada 10 persones ferventment convençudes que Déu les estima de manera personal i individual.

Bloom situa el naixement d'aquesta religió americana el 6 d'agost del 1801 a Cane Ridge (Kentucky), en el que anomena el primer Woodstock, una reunió a l'aire lliure que va durar una setmana, amb 25.000 persones vingudes de la frontera que van passar per l'experiència de fusionar-se en una unitat òrfica, de resurrecció, en què es van dissoldre les diferències entre les confessions. A partir d'aquell festival, el segle XIX americà va veure el naixement de diverses esglésies que coincidien en l'orfisme, l'entusiasme i la gnosi o coneixement intuïtiu i perfecte de la divinitat. Un naixement paral·lel al del somni americà.

Bloom considera «variantes indelebles» de la religió americana el mormonisme, la ciència cristiana, l'adventisme del Setè Dia, els testimonis de Jehovà, el pentecostisme i la Convenció Baptista del Sud. No aplica la seva crítica a la Cienciologia o als Moon, de la mateixa manera que la crítica literària, diu, no elegeix textos de Danielle Steel.

La gran paradoxa que troba Bloom és que la religió americana és «una confessió autènticament bíblica, mentre que el judaisme i el cristianisme no ho han sigut mai»; el primer es basa en formes de pensament gregues i el segon, en els pares de l'Església i els teòlegs protestants. I la gran decepció, que aquesta religió tan omnipresent en la vida nord-americana no hagi donat cap obra mestra de literatura. ≡

▶ LA RELIGIÓ AMERICANA
Harold Bloom. Trad. Damián Alou. Taurus. 352 p. 22 €

Demà, a El Periódico

CATALUNYA CONSTRUEIX

El suplement celebra el seu 15è aniversari

